

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasábos petit sora 16 fillér; többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény.
Nyilvtér sora 30 fillér. — Hirdetéseik d-ját előre fizetendőék.

Felolvas szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.

A „Zombor és Vidéke“ kiadó-hivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldéséne fönnakadás ne történjék.

Magyar fürdők.

Az üzleti élfelhetlenség, a társadalmi önkormányzat pangása okozza, hogy nálunk rendszerint még az olyan dolgokból is »közügy« kerekedik, a mi voltaképpen kizárólag a magánvétekenység hatáskörébe tartozik.

A bölcs természet Magyarországot minden más civilizált országban felül dusan megáldotta a gyógyerejű forrásoknak, vizeknek számtalan és kiapadhatlanul bőséges tömegével.

Vannak egész vidékek, óriási kiterjedésű rónák, a hol a régi szójárás szerint csak le kell szúrni a sétapályát a földre, hogy nyomában felbuggyanjon egy gyógyerős, vagy kellemesen üdítő ásványvízforrás.

Ez a egyszerű természeti gazdagságunk nemcsak, hogy kiaknázatlan, hanem jóformán kivétel nélkül küzd, még pedig nehezen, nagy deficitel küzd a pusztá megélhetésért.

Persze, a magyar észjárás ennél a dolognál is azon a megszokott kényelmi nyomon jár, a mit még a Mátyás király regés lustától örököltünk: »Ha kellünk a királynak, majd kivétel az égő házból«.

Ha az állam súlyt fektet a magyar fürdőügy korszerű, gazdaságosabb kifejtésére, majd megteszi a kellő intézkedéseket, értsd: ad pénzi és privilégiumokat.

Am hisz az állam nem dajkája a polgároknak s épp ezen a ponton munkássága alig is terjedhet túl a köteles főfelügyeleten.

A Tatrában régebben kreák s legutóbb megszerzett állami fürdőintézetek nem képezhetik kiinduló pontját a magyar fürdők államosításának.

Az állam jóakaratu protekciója mellett a munka oroszlánrésze a magános, vagy társadalmi vállalkozásé, a reá szük-

séges üzleti löke is a magánosoké, vagy érdeklődő pénzintézeteké lehet.

Az eddig szerzett tapasztalatok nem föltötteb csabítók és buzdítók. Van egy pár nagyobb szabásu magyar fürdő, melyet tulajdonosok nagymérvű, okos befektetéssel igazán európai színvonalra emelt. A forgalomnak csekélymértékű emelkedése nem hozza be az instrukció kamatát.

Van egész sereg fürdők, mely megérdemelne, hogy csodás gyógyerejénél fogva a világfürdők sorába iktattassék. Mégis azt látjuk, hogy a csuzos bántalmakra hatékony Herkulesfürdő, Pöstényen, Trencsén-Teplíczen kívül csupán a Tátra üdülőhelyei dicsekedhetnek, azok is inkább szomszédsgái idegenforgalommal.

A Balaton, Bártfa, Parád, Szilács s Erdélynek számtalan csodaszép és csoda jó fürdőhelye éppen a világforgalom irányából kiesvén, alig megy túl a helyi fogyasztáson.

Ennek a természetellenes állapotrak sok természetes oka van.

A magyar fürdők általában kezdet-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

A halott szerelme.

— Rajz. —

A „Zombor és Vidéke“ eredeti tárczaja.
Vége.

Nem annyira gyöngédségből mint inkább, hogy fölköltsem, megcsókoltam arczát. De erre iszonyu félelem fogott el, mely mindinkább növekedett. Féltém a halottól, akit megcsókoltam, a kinek emlékét megszentégtelenítettem. Távozni akartam, de lábaim megtagadták a szolgálatot. Mintha gyáva lettem volna, hogy egyedül menjek ki a hideg és sötét utcára, Homlokom éreztem hideg lehetett egy ajknak, mely majdnem érintett, mely beszélni akart, s nem mert és mégis kimondhatatlan, néma szemrehányást tett. Rettenetes helyzet! Fölemelkedtem a számolyról s menekülni akartam, midőn az alvó nő felnyitá szemét s mintegy delejes álomban újával a levegőbe mutatva, szakgatott mondatokban ezt tagolta:

— Oh, ezek a szemek! Ezek a szemek! Bocssás meg! . . . Mit vétettem? Az nem az én vétkem volt! Irgalom! . . . Oh ő egész közel van s mutató ujját homlokom felé tartotta. — Ott lebeg fölötted. Igazán borzasztó! . . . Kérlek, védelmezz meg. Azt mondja, hogy téged csakoham hagy el . . . meg akar téged ölni. . .

Egyszerre felsikoltott. Feje visszahanyaltott a szék tamlájára, vonagló teste megnyugodott s a lidércnyomás elmulta után újra visszatért a rendes álom.

Mikor ezunnyadásából felébredt, nem tudta, mit feleljen izgatott kérdéseimre. Szemei, azok a nagy szemek, szeliden bámultak azám. Mindent elfelejtett.

De én megértettem a halott haragját, a ki uralkodik rajtam és általam s mindig velem van.

Tehát megbizonyosodtam róla, hogy ő nem hagy el többé s hogy ő él.

Én: láttam őt.

Az előestéken az ő szemét láttam ibolyaszínű ködben, amikor lámpámat eloltva aludni készültem. Olyan volt, mint a lenyugvó nap távoli visszfénye. Szemei most még szebbek, mint valaha. Ezek a szenvedő szemek beszélnek hozzám, noha nincsen szavuk. Gondolatokat közölnek velem, melyek szívembe nyomulnak, mint a lándzsa éles hegye.

Ilyen pillanatokban biztosan tudom, hogy nem alszom, de ezek a szemek szinte mozdulatlanmá tesznek. Annál inkább érzem az igát, mentől jobban ellent akarok állani. Ilyenkor mindig a hip notizálók jutnak az eszembe, akik a médiumokat tekintetökkel uralkják.

Másnap annyira kimerülten ébredtem föl, mintha az éjszaka egy vampyr ereimből a vért kiszívta volna.

Most azonban arca mindig tisztábban jelenik meg szemeim előtt. Kétkedni benne örültség volna. Arca ott van a látótáron s teste, az a légies természet, mintha

Mindenféle

NAPTARAK

1903-ik évre
lapunk kiadóhivatalában
lesznek kaphatók.

leges berendezésük, fogyatékos kényelmük és módfelett drágák.

Nagyszabásu, czélszerű tőkebefektetésre volna szükség, legalább a nagyobb-szerű földönknél, hogy az említett sajnós hibák gyökeresen kiküszöböltes-senek.

Ebbe a legalább is kétes vállalkozásba pedig csak úgy hajlandó belemenni a mozgó tőke, ha hogy eleve megkap némi garanciákat az üzlet sikerére vonatkozólag.

Öreg hiba, hogy maga az első sorban érdekelt, hivatott magyar közönség bámulatos alturizmussal kultiválja a külföldi fürdőintézményeket, holott ugyanazt, sőt többnyire jobbat, itthon is megkaphatná.

Hibásak, majd azt mondják: bűnösök ebben a magyar orvosok is, akik és kivált a nagytekintetű orvos-profesz-szorok szinte rangjukon alúl állónak tartják magyar betegüknek valamely hazai fürdő felkeresését ajánlani.

Hibás a nagyközönség ferde, előítéletes felfogása, mely Karlsbadra esküszik, míg Koriinczát kicsinyli. Gleichenbergbe özönlik, holott nálunk százával akad különb klimatikus gyógyhely. A Wörthi tavat települi körül, pedig a Balatonhoz képest az csak egy apró pocsolya.

Am a közönségnek egy s másban mégis igaz van. Kényelmet, modern gyógyservelvényeket, jó ellátást keres olcsó áron. Ehhez jendendő joga van s ezt így együtt alig találja meg akár egy magyar fürdőben is.

A baj gyökere tehát mégis a magyar fürdőgye helytelen kezelésében van. Az orvoslást ott kell kezdeni s energikusan keresztülvinni. Odáig érett már ez a kérdés, hogy a kormány páránketel is tartott a magyar fürdők fellendítése czimén.

Persze az a bökkenő, hogy minden fürdőtulajdonos hazafisági kérdést szeretne csinálni a maga üzleti vállalatából, igényelvén részére a mindenható államnak tetemes pénzbeli hozzájárulását.

Ez így nem megy és nem is me-

het. Megfontolásra méltó, hogy az állam protekciója közbevetésével megkönnyítse a magánfürdővállalatok hitelnyerési képességét.

Valamelyes, szigorú ellenőrzéssel kapcsolatos és inkább morális jótállásba is bele lehetne menni egyes, arra alkalmas, igazán értékes objektumoknál.

Am mindez elenyésző csekélység. Az önségely kötelezettsége alól nem menti fel sem a magános vállalkozókat, sem az autonóm társadalmat.

Míg ezek komolyan meg sem mozdulnak, addig hiába ujul fel évről-évre a sajtó obligát javvezékelése, kasszandrai jövedelgetése a jobb sorsra érdemes magyar fürdőgye érdekében.

Idő, pénz és szakértelem kell hozzá. Az idővel t'kozolón, a pénzzel zsurgorin bánunk, a szakértelmet pedig, mint tölünk merőben idegen amerikai forgalmat, ázsiai fölényvel le szoktuk mosolyogni.

* Latinovits Pál főispán —

és a zombori új templom. A főispán megegyeztető gyűjtést rendezett az új templom részére, felkelt felhívást küldött közigazgatási tisztviselőknél, községeknek, főbírtokosoknak, adakozásra szólított fel, hogy a megye székhelyén Zomborban az új templomot a befejezéshez juttassa. Fáradozását siker koronázta. Ezen buzgokodást megköszönendő jelent meg vasárnap az építő bizottság a főispán előtt Hauke Imre polgármester előklete alatt az építő bizottsági tagokkal: Falcione Lőrincz, Latinovits Szaniszló, id. Heindlhoffer Róbert, Odry János és dr. Donoslovits Vilmos. Hauke Imre az építő bizottság nevében szép szavakkal adott kifejezést hálájának és köszönetének a főispán iránt, aki eredményes gyűjtésével nagy mérvben elősegítette az újtemplom építésének ügyét és egy köszönő feliratot nyújtott át a főispánnak. A főispán a nála megszkott előzékenységgel és szíveséggel fogadta a küldöttséget, megköszönte az őt ért kitüntetés, a fáradságos munkálkodást és az elért szép eredményt áthárította a bizottságra, — végre felhívta a bizottság tagjait, hogy kitartással tovább is munkálkodjanak az új templom befejezésén, — mert úgymond, sohasem szegényeljük vallásosságunkat, — hitünk, vallásunk az irányító az élet hullámaiban, s az a jó keresztény, az a jó katolikus, aki nem csak szavakkal de tettekkel is azt be-

bizonyítja. Ezután több mint fél óráig tartó farsalág következett, mely közérdekességénél fogva méltó a feljegyzésre. — A főispán azon érdekes kérdést vetette fel, — hogy az új templomnak ellátását a lelkiekben miként véli ő megoldhatónak. A főispán beszélt ez ügyben az Érszékkel, az érseki tanács adókkal és szabadkai ferenczrendi quardiánussal, — kik nem idegenkednének a következő megoldástól. A jelenlegi templom a plébánia lakkal régente ferenczrendűké volt — itt zárdájuk volt. (József császár rendelkezése a főispán egyik öse Latinovits Miklós, mint császári biztos telepítette ki őket Zomborból.) Mi visszahívánk a barátokat. Három páter és két confrater eláthatná lelkiekben a templomot Ezen öt szerzetesnek öt ozella szükséges és egy ebédlő. Miután a barátok koldulással tartanak fenn magukat, — csakis az első években adna a hitközség részükre évente 7—8 száz forintot. A barátok ellátná a régi templomban a hívők lelki szükségleteit — a jövedelem azonban a plébánost illetné meg továbbra is. A páterek közül az egyik az elemi fiú iskolában, míg a másik a női zárdában a hitoktatást végezné, — így a hitközség azon 1400 frtból melyből most a hét hitelendőzt fizeti — fedezhetné az öt barát évi 7—8 száz forint kiadását.

Igy felszabadulna a plébánosnak jelenlegi egész lakosztálya, — mivel a barátoknak a szigorított rendszabályok folytán utcai részen lakni nem szabad. Ezen utcai lakrészt a hitközség átalakíthatná, esetleg zene iskolai helyiséggé, melyért a filharmonikusok a most fizetett 800 frt évi bért a hitközségnek fizetve, a hitközségnek egy jó jövedelmező forrását képezné. A hitközség szerezzé meg az új templom mellett az Ambrozovics féle vagy más arra alkalmas telket és építtessen oda a plébánosnak, a modern kor igényeinek és a város méltóságának megfelelő plébániai lakot — és az új templom legyen a plébánia templom A főispán hiszi, hogy találkoznai fog vállalkozó, aki 25—30 évi törlesztés mellett, vagy pedig esetleg a hitközség piaczi helypénzszedési jog 30 évi átengedése és kellő kihaználása mellett egy plébánia lakot felépít a hitközségnek, — de ott lenne a zeneiskola által fizetendő évi 800 frt is — az is e czélra fordítható lenne. Így a hitközségre semmi újabb teher sem jutna és a templom kérdésnek a lelkiekben való ellátása általános meglegedésre lenne megoldva. Ismételve említette a főispán, hogy ő mindezekről tárgyalta az illetékes helyeken és nemcsak, hogy nem talált ellenvetésre, de sőt örömmel fogadná ezen expedienst,

fénysugarakból lenne szöve, egyre közeledik. Ez a túlvilági fény még vakítóbbnak tünik föl előttem, mint a milyen a valóságban.

Én láttam őt.

Ő hozzám beszél.

Amit vallok, azt sem elmondani, sem leírni nem tudnám, oly titokzatos a rythmusa, oly megrázó az értelme. Egyre és egyre jobban hatalmába ejt.

Ama reggelen teljesen alkábulva és megtörve ébredtem föl, mintha egy gyalázatos orgia tette volna tönkre idegeimet. A fénytelen szemem olyan, mint egy haldozló s még emlékszem szavaira, melyeket nem értek.

Égtek a forró vágtyól utánad.

*

Tegnap megcsókolt.
Ajkamhoz odaért az ő aetheri ajka.
Borzasztó gyönyört éreztem.

Ez a kísérteties alak hozzám simult, elektromos bőrével megérintett s az a csók halálos élvezet volt.

Rettegek . . . Ugy tünik fel előttem, mintha azok a szemek a földtől el akarnának szakítani, mintha azok az ajkak lelkemre szomjaznának . . . Istenem, Istenem, ha valóban meg kellene halnom . . . olyan csókot többet nem állanék ki . . . Félek! . . . S még más szavak vésődtek emlékezetembe, melyeket az iszonyu szerelmi jelenet alatt mondtott:

— „Én akartalak birni egyesegyedül . . . én fogom testedet széjjelmozsolni!”

*

Ha felugrom ágyamból, melyben halálküzdelmemet vívom, ha az utczára tántorgok, annyira gyöngé, olyan halvány vagyok, hogy a járókelők visszafordulnak, — az asszonyok halkán elsikoltják magukat. Azt hiszik talán, hogy kísértetet látnak.

Minden iránt undort érzek. Őt látom éjjel nappal. Ő hamályosítja el a nap fényét és a tárgyak színeit. Ez a fántom egészen fölemészt engem, alig van az életnek egy csöpp szikrája máig bennem. De én erős vagyok, nem félek többé, megértettem őt s így meg vagyok vigasztalva.

Az elmúlt éjjel így szólt hozzám:

„Holnap éjjel ismét eljövök, de akkor utoljára. Szeretni foglak, amint szerettelek, míg életben voltam. Az nem csók lesz többé, hanem egy utolsó forró ölelés s egyuttal maga a halál . . .“

Igen, igen, ugy van . . . a mi szerelmi mámorunk meg fogja semmisíteni ezt a törékeny testet . . . Nem félek többé . . . az utolsó ölelése meg fog engem szabadítani . . . Találkozni fogunk a lelkök bitoralmában.

Oh, az éjszaka közeleg; végre, végre itt a halál!

Nahemia, jer, a tied vagyok!

kivált a barátok. Felhívta a bizottsági tagokat, hogy gondolkozzanak ezen eszméről, és ha jönnek, ezéla vezetőnek találják, úgy ő mindig szívesen és örömmel lesz segítségére a bizottságnak, mert neki is hő óhaja, hogy ezen új templom úgy fejeztessék be, hogy rendeltetésének megfelelően közmegelégedést s a hívőknek örömet szerezzen. Az építő bizottság öröm hangulatban távozott a főispántól. Mily állapotban lenne az új templom már rég, ha a volt főispánjaink is így gondolkoztak volna!

***A zombori congressusi választás epilógusa.** Dr. Drakulics Pál és Kupuszavics Lyubomir mandátumát a congressus másodszor is megsemmisítette. A kisebbségben maradt párt petíciójában felhozott indokokat a congressus mint beigazolt tényeket elfogadta. A congressus a zombori egyházi választmányból kiküldött választó bizottság ellen vizsgálatot rendelt el és 195 korona 72 fillér vizsgálati költségben elmarasztalta. Utasítva lett a hitközség, hogy új, szabályos választói névjegyzéket készítsen, melyben a személyazonosság minden kétséget kizáróan fel legyen tüntetve. — Ezen új névjegyzék alapján lesz az új egyházi bizottság megválasztva, — melynek kebeléből a congressusi választó bizottság lesz kiküldve, mely bizottság fogja azután harmadszor a congressusi képviselőt megválasztani. Ily körülmények között tavasznál előbb alig lesz választás. Az igazolási vitán — congressuson — Dr. Drakulics és Kupuszavics Lyubomir is részt vettek, kik a leszavazás után kénytelenek voltak, a termet elhagyni. Zomborból 25 Maslic párti nézte végig a jelenetet, kik Karlóczára lerándultak.

Mit irnak a bácsmezei hírlapok?

Ada-Moholi Közlöny. Hivatalos puhatolozás czimmel arról ír, hogy a vasuti mizeriák megszüntetése ügyében a kereskedelmi ügyi miniszteriumnál járt küldöttség eredménye az lett, hogy egy vasuti üzletvezetőségi hivatalnokot puhatolozás czéljából kiküldtek, aki a pénztárak állagából akarja a csekély forgalom okait kikutatni, pedig szerinte a rossz csatlakozás oka az egésznek, melynek helyes és czészzerű megoldásától reményli egyedül a bajok megszüntetését.

Bácskai Hírlap. Dugovich Imre a „Behémekek ellen“ című vezető cikkében a „Szabadka és Vidéke“ ellen ír szenvedélyes kifakadásokkal „némeley pap ellen“ kik állítólag nézetek szerint azért támadtak a „Bácskai Hírlap“ ellen, mert az Barys ref. lelkész beiktatása alkalmából a reformációról, mint keresztény vallásról emlekezett meg. Czikke polémia a Sz. és V. ellen.

Bajai Hírlap. Szinkör és színügyi bizottságról ír, kifogásolja, hogy a színügyi bizottságba csak városi képviselőt választottak be, holott Baján 16 újságíró van, akik méltán helyt kérnek a szini bizottságba, s a fiatalok nincs ott képviselve. A szinkört sem tartja szerencsés helyen levőnek, tűzbiztonsági szempontból meg éppen veszedelmesnek mondja.

Bajai Közlöny. Irodalom és közéletről vezércikkedik — mondván: Az irodalom és közélet vérségi kapcsolata csak úgy lehet üdvös, ha az irodalom vezet a közéletet. Az irodalom, a művészet átláptált, nemes eszméi tehetik csak termékenyvé a szívet, amely ez eszmék iránti fogékonyság nélkül elsőkélyesedik és érzéketlen lesz minden nemes, jó, tiszta és ideális áramlat iránt.

Szabadka és Vidéke. Önvédelem az antigojizmus ellen! Így kezd: Szabónak — öllő, kapásnak kapa kell a kezébe! s ezt neki a „Bácskai Hírlap“nak kell elmon-

dani, s azután nem a leghízelgőbb epitetokkal illetve lapzársát, az antisemitizmus intolleranciájával polemizál vele. A becületlen zsidókat védi az antigojok ellen. A czikke egyoldalú, — felekezeti izü.

Bácsmezeje (Felső Bácska). Latinovits Géza, országgyűlési képviselő vezércikket ír a vármegyei távbeszélő hálózatról, — melyben a távbeszélőnek a közigazgatásba való bevonása folytán a közvetlen szóbeliség gyakorlati előnyeit fejtegeti az illusztris író, — s végül felkéri a közönséget, hogy a felvetett eszmét minél szélesebb körben terjessze s tegye magáévá, hogy a terv megvalósuljon. Terve pedig az, hogy a távbeszélő megyei berendezése vagy 120.000 koronába kerülve, mi 123 község között felosztva egyre-egyre alig jutna 1000 korona, sőt valamivel kevesebb, és az egyes községeknek a népedeségi arány szerinti kivétel ajánlja.

Bácskai Ellenőr. Az isteni áldás okos értékesítése főleg két körülménytől függ, melyek alakítása zánkben van. A gazda ne vesztessen el a termést minden áron, és ne akarjon oly árakat elérni, melyek az összhelyzettel össze nem egyeztethetők. Ez egy. A másik meg a szárazon és vízen való szállítás kérdése. E tekintetben azt a megnyugtató közlést tehetjük, hogy a kereskedelemügyi miniszterium mindarról gondoskodik, ami szükséges arra, hogy a közlekedési intézetekkel szemben emelkedő igényeknek azok megfelelhessenek, és hogy jogos panaszra ok ne legyen.

Bács-Topolyai Hírlap. Latinovits Géza országgyűlési képviselőnek a „Bácsmezeje“ legutolsó számában a vármegyei távbeszélő hálózat czimű cikkét regisztrálja.

Óbecse és Vidéke. A községi előjárók, tisztviselők és egyéb alkalmazottak fizetésének rendezéséről írván, — azt mondja helyesebben lehetne fizetések leszállításáról beszélni, mert azval a czélzattal lett napirendre tűzve. Pedig nézete szerint, nem a fizetéseket kell leszállítani, hisz az így sem magas, hanem a munkakört kell helyesen becseztani, hogy mindenki kivegye abból egyformán a részét. Nehogy az egyik túlhalmozva legyen, szinte görnyed ő maga az iróasztalával együtt a sok akta alatt, míg a másik csak futkos, léháskodik és várja, lesi türelmetlenül a főnök távozását, vagy a hivatalos óra végét. A fizetések leszállítását helytelenítettünk kell azért is, mert akkor az a tisztviselő nemesak hogy kedvvel nem dolgozhatik, de kényszerítve lesz arra — mert élnie kell! — hogy minden áron mellékkeresetet izzón, más jövedelmi forrást nyisson. És ezt ismét a közügy szenved meg.

Ósszetartás. (Zenta.) A zentai városi közgyűlést ismerteti, melyen a hid ügyét tárgyalták, hol nagy vita a körül folyt, hogy az új hidat hová építsék, — végre is a talajukatás mellett döntött a többség és szakértők meghallgatását javasolják — mielőtt végleg döntenének ez ügyben.

Szabad Sajít. (Zenta.) Vissza emlékezősek czim alatt azt írja, hogy ép egy év előtt éles hangú czikben követelte a volt főispántól a polgármesteri állás betöltését — mely oly sokáig gazdátlan volt s hatásával célt ért, mert 14 nap mulva meglett ejtve a polgármester választás. Akkor üdvözölték a lapot, — de bezog most a közgyűlési teremben minden ügy a pártpolitika szempontjából lesz elintéztve s ezért szomorúsággal gondol a jövőre, mert nincs kilátás arra, hogy a város a bajból kibontakozzon.

Újvidék. A pétervári király-látogatásról írván, azt mondja, nagy politikai fejtegetéseinek végén: Az olasz király látogatása Miklós császárnál, csak mélyebbé teheti azt a szándékot, mely a hármas szövetség megújítása által elég érthetően nyilvánult; miért is szíves és őszinte rokonörszettel kísérik a látogatást.

Keresztek feltevése az új templomra.

Országos vásár, főherceg látogatása, egyházi ceremonia, eső nélkül, Zomborban nem történhetik meg. Így volt a keresztek feltevéseinek ünnepélyén is. Harmatoztak egész nap az egkek osztoronái, de kereszt feltevése emlékezetes pillanatában megnyitlak azok és csak úgy szakadt az Isten áldása s így elmosta az ünnepély legszebb részét az eső.

A templom zászló díszben fel a tornyokig, zöld galyakkal ékesítve az álványok, — a déli kapu előtt szent képekkel díszített zászlós sátor zöld galyakból — emelvény székekkel. Elöl a két tükörfényen kereszt — várja a beszentelést és a magasba indulást. A nép ebéd után már kezdett gyülekezni, mely ¼ óráig vagy 10 ezerre felszaporodott. A szomszéd községekől is sokan eljöttek e ritkán látott akust megnézni. Magyar, sokacz, német azonban elveszték a nagyszámú bunyevácok között, — mert a szállásokon alig maradt otthon valaki, gyermek, férfi, leányzó, asszony, agastyán mind itt volt — kinek csak ép kéz lába volt. Mézeskalácsok sítort vertek, Gáspár vendéglős sörös sítort rögtönzött, bár nem nagy haszonnal járhatott jó igyekezete.

Fél négy óra felé megérkezett Messner Isván bezdáni apát-plébános Hauke Imre polgármesterrel a város díszfogaton és kíséretével átöltözködés végett a sekrestyébe vonult. Addig egy küldöttség ment Latinovits Pál főispánt. A küldöttség tagjai voltak: Falcione Lőrincz, id. Heindhofer Róbert, Falcione Gusztáv, Dr. Donoszlovits Vilmos, Latinovits Stanczi és Odry János. A főispáni teremben érzékeny jelenet volt. Falcione Lőrincz, örömsugárzó arccal felkérte a főispánt, hogy jöjjön el az ünnepi aktaura s jelenlétével emelje ez emlékezetes öröm ünnep fényét, — de tovább nem szólhatott, könnyek lódultak szemébe, szava elcsuklott — érzékenykedve szorongatta a főispán kezzeit, mely mély hatást tett az összes jelenvőkakra, kik hangos éljen Falcione Lőrincz, éljen a főispán kiáltásba kitörve, vetettek végett ez érzékeny szép jelenetnek.

A főispán, a számára kijelölt helyet elfoglalva a keresztek előtt, megjelent Messner apát plébános nagy papi kísérettel: Huber Lipót theologiai tanár, Mészáros bezdáni s. lelkész, Muzsik, Agatics, Pfaloz zombori s. lelkészek úgy Csányi és Szamosy theologusok.

Ekkor előállt Hauke Imre polgármester és üdvözölvén a megjelent polgárságot, — rövid néhány szóval fejtegette a mai öröm ünnep magasztos voltát, türelmem intvén a közönséget, hogy a beszentelés után a templomba torony gömbjébe illesztett memorandum másolatának felolvasását, mint pedig a s. lelkész urak ünnepi beszédeit keresztény türelemmel hallgassák meg. Miután Messner apát-plébános a keresztek felszentelte, — előállt Latinovits Stanczi, a város virágos és költői ihletű pennája s lendülettel felolvasta a memorandumot, melynek azon pontosához, midőn elérkezett, hol említés lett tőve Latinovits Pál főispán érdemei-

ról, ki 8422 koronát (azóta már szaporodott) gyűjtött, a közönség, bár az egyházi szertartás hatása alatt állván, halkán, de szívből jövő éljenzéssel üdvözölte a főispánt e nemes tetteiért.

Ekkor előállt Muzsik István segéd lelkész, — egyházi öltönyben, a benső meggyőződés és lelkesedés igaz érzésével hosszabb beszédben fejtegette magyar nyelven a kereszt magasztos symbolumát. Beszéde szép volt, temperamentummal előadva s mély benyomást tett a hívőkre. Őt követte Agatics Boldizsár bunyevácok nyelvén, ki hasonló themát fejtegetett nem kisebb temperamentummal. A bunyevácok szeméi villogtak, összekulcsult kézzel, nagy áhitattal hallgatták a szónok igaz keresztényi érzelmeiktől áthatott beszédjét, mely az észhez és szívhez szólt egyaránt. Az eső szemzeni kezdett, mikor Pfaloz Jakab német nyelven szólt hűveihöz. Nyugodt főlényen, gyönyörű német-szeggel fejtegette ő is a kereszt szent jelvényét, annak szép és magasztos hivatását. Beszéde rövid, de tartalmas volt, — helyzetnek és esős időnek megfelelő, — melyért általános elismerést nyert ki. Ekkor a két kereszt feltevő, Ulrich Vince és Angyal János építő mesterek a keresztet posztóval átkötötték, — és csiga kötélen, a nép ezreinek élénk figyelmére a filharmonikusok zenéje, a mozsarak üdvösei mellett felhúzták a keresztet a tornyok tetejére és az északi tornyra Angyal János a zóna idő 4 óra és 42 perckor, a nép éljen riadalma mellett feltűzte a keresztet, — reá másfél perc re Ulrich Vince a déli tornyosúcsára illesztette a keresztet, kalaplengetve köszönté az újonc néptömeget. Ek kor már csak úgy szakadt az eső, mintha öntötték volna, — a nép széjjel szaladt ereszek és kapuk alá — az ünnep azután következő szép részletét teljesen elmosta.

A nép nagyobb része a templomba menekült, mely zuffolásig megtelt. Itt Hauke Imre szép beszédet tartott, üdvözölte a rettenetlen bátor Ulrich Vince és Angyal János építészeket s a kereszt feltevés emlékére, kiknek arany gyűrűt adott ajándékba, majd indítványára — az építő bizottság határozata folytán — Császk György főpásztornak üdvözlő táviratot küldött, megköszönte Messner apát-plebánosnak mint a pedig az ünnepi beszédek elmondó s. lelkészeknek fejezte ki köszönetét, — Isten áldását kérte a templom építkezésének befejezéséhez.

A bokréta ünnepély is itt lett a templomban megtartva. A kendőket kiosztották a munkás leányok között, a papság szép szentelt képeket osztogattak a hívők között a nap emlékére, este pedig nagy ünnepi tor volt Szemes József vendéglőjében, hol az építő munkások lettek megvendégelve. És most már ott fénylik a 73 $\frac{1}{2}$ méter magas tornyokon a kereszt s a zombori katolikusnak nem kell szégyenlenők többé magukat az új templom miatt, — de sőt ez képezi a város egyik díszét, a katolikusnak pedig büszkeségét.

Hirek.

* **Kinevezés.** A Király Rektorisz Károly topolyai albirót, a jelenlegi bírósági székhelyén járásbíróvá nevezte ki.

* **Főpásztori körlevél.** Császka György dr. kalocsai érsek legújabb főpásztori körlevelében közli a Szentlélekről szóló officium elvégzőinek engedélyezett busucukat. Azután tiltakozik a gáz és villany égetése ellen az ottánál. Közigazgatási ítéletek és miniszteri rendeletek közlése után az érsek pályázatot hirdet Wekerletalván, Baján, Rémen egy-egy és O-Kanizsán három tanítói állomásra, Bácsón pedig a plebánia javadalomra.

* **Ünnepély Fernbach Péternél.** Fernbach Péter országgyűlési képviselőt apatini választóinak küldöttsége szállásán felkereste — őt itt nyaralása alkalmával üdvözölné. A népszerű képviselő látogatóit fényesen megvendégelte — s zene mellett késő éjjeli mulatva több leköszöntökben ünnepelték szeretett képviselőjüket.

* **Viszák állapotok egy stipendium adományozása körül.** Gyalokay Rozália vagyonát stipendiumra hagyta — az alapító oklevél azon határozott kikötéssel, hogy évi 400 forintot kapjon azon jó tanulója a zombori főgymnasiumnak, aki teljesen szegény. Zombor város köztörvényhatósági bizottságnak van fentartva az adományozási, míg a kultusz miniszteriumnak a felügyeleti jog. Az utolsó adományozásnál a városi bizottság majdnem egyhangulag Magyar és Pastrovics teljesen vagyonatlan és kitűnő tanulóknak adományozta az ösztöndíjat. Ezen határozat meg lett felebbezve. Hogy mily felterjesztést tett a tettes városi tanács — nem tudjuk, elég hogy a Miniszterium a határozatot megsemmisítette és az adományozást új határozatra utasította a közgyűlést, azon indoknál fogva, hogy tekintetbe kell venni a jó előmenetel mellett a magasabb osztályt is, mi előnynek vendő. A közgyűlés tárgyalta ez ügyet és ismét nagy többséggel Magyar és Pastrovicsnak adományozta a Gyalokai féle stipendiumot. Ezen határozatot is megapellálták, s nemrég jött le a miniszterium leirata, mely ismét megsemmisítette a közgyűlés határozatát, de hozzá teszi azt, hogy ha a közgyűlés nem respektálná harmadszor az ő leiratának követendő eljárását, és ismét e két tanulóknak adná a stipendiumot — úgy kénytelen lesz azt ismét megsemmisíteni és azután az adományozást ő fogja gyakorolni. Hogy a városi tanács a második felterjesztésében miként indokolta álláspontját, nem tudjuk, csak sejtjük, de hogy a város autonom jogait nem igen sietett érvényre emelni az kétségtelen. Mert Magyar teljesen vagyonatlan, aty utcai-szép, magas osztályban jár, kitűnő tanuló; Pastrovics szintén teljesen vagyonatlan szülők gyermeke, atyja városi szolgálat, kitűnő tanuló, tehát az előírt követelményeknek megfelelőek, — míg a velük szemben pályázók vagyonatlanoknak, szegényeknek nem mondhatók. Ily körülmények között illuziórússá válik a végrendelet akaratát, illuziórússá lesz a törvényhatóság joga, — akkor meddő, felesleges munkát végez a közgyűlés, ha épp a miniszterium nem respektálja a végrendelet akaratát és semmibe sem veszi a város autonom jogokrét. Egy pictus masculus akkor a törvényhatósági bizottság joga, ha azt a miniszterium íj eklatáns esetben is nem respektálja. Mi úgy tudjuk, hogy a miniszteriumnak nincs joga a törvényhatóság autonom jogaiba íj drasztikusan belemarkolni akkor, midőn az a törvényes állásponton állva, harmadszor is legjobb meggyőződés szerint Magyar és Pastrovicsnak a stipendiumot fogja oda adni, — a végrendeleti feltételek betartása mellett, nem pedig akiknek azt a miniszterium elhajtják jutatni. A tanácsból pedig méltán elvárjuk, hogy a többször kifejezett közgyűlési többség akaratának megfelelőleg fogja felterjesztését megtenni és ellenétés álláspont kifejtésé-

vel a város autonom jogainak esorbításához nem fog segédkezet nyújtani. Itt már nem Magyar és Pastrovics stipendiumáról van szó, hanem a város autonom jogáról, melyet hiszünk, hogy akadni fog, aki a közgyűlési teremben is azt meg fogja védelmezni — ha kell, a kultuszminiszterium ellen is.

* **Vizsgálat egy kör ellen.** A zombori iparos ifjak önképző egyesülete egy ideig híven törekedett kitűzött nemese céljára; az iparos ifjuság szellemi fejlődését istápolni, emelni. Azonban az utóbbi időben tömegesen oly elemek vétették fel magukat a körbe, kik a fővárosi légkörben magukban szít szocialis kérdéseket kezdtek taglanni és terjesztelni. Ily körülmények közt lassan kiszorították a régi tagokat s így a kör eredeti céljától és hivatásától állítólag eltért. Feljelentés folytán az ügy vizsgálat útjára terrelle a hatóság, a rendőrségnél kihallgatások lettek eszközölve. A vizsgálat folyamaltban van.

* **Szerencsétlenség.** F. hó 16-án délelőt 10—11 óra között Kis-Hegyesen özv. Osvald Istvánnak négy kis gyermeke kimente a Verbász felé vezető út melletti homokdörbe, hogy majd onnét homokot visznék haza. A mint a köztük legidősebb 12 éves fiú és 10 éves testvére a homok dörbe mentek s elkezdtek kaparászni egy nagy robajjal le omlott s a két fiút maga alá temette, az idősebbiket teljesen, a 10 éves fiút pedig úgy, hogy csak a feje volt kint a homokból, de azért a maga erejéből kiszabadulni nem bírt. Ezt látva a két legfiatalabb fiú, rémülten és sikoltozva haza futottak s édesanyjuknak elmondták a történeteket aki nagy jajveszékével a helyszínére sietett, hogy övít megmenthesse, de már minden igyekezete hiába való volt, az odusiót mentők a 12 éves fiút holtan vehették ki a nehéz homok tömeg alól, minek láttára az anya ajzultan r. gyott kis fia holt teteme mellé s a szomszédok a nehéz sérüléseket szenvedett 10 éves kisfiúval az anyját s a holtat haszálították. A szegény kétségbeesett anya most nagybeteg fekszik lakásán.

* **Nagyvárosiasodunk.** A nagyvárosi bűnkronikák sajtó utján való terjesztése ragadós példának mutatkozik a vidéken. A budapesti g. ermszerszelem Zomborban is követőre akadt. Az Orgonautóiban lakó Biczó Lajos Tóth Róza nevével 4 $\frac{1}{2}$ éves leányán állatias tettet követtek el e napokban. — A kis gyermek Nikola bácsi néven nevezni meg a testét ki állítólag a Vadászkiért szálloda második bérzsolgája lenne. A kis leányka súlyos betegesen fekszik. Thurszky Jenő rendőrfőkapitány erőlyes kézzel maga vezeti a vizsgálatot ki tegnap este a kis leánykát is kihallgatta, ki megmaradt állítása mellett.

* **Előjegyzés és felvétel a zombori felső keresk iskolában.** Tekintettel arra, hogy a felső keresk iskola egy osztályába csak 40—40 tanuló vehető fel az egész szűnődő folyamán, a beiratások pedig szeptember hó 1, 2 és 3-án történnek. — A felső keresk iskola alsó osztályába oly tanulókat vesznek fel, akik a gimnázium, real vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el; az intézet felső osztályának tanulói a tanév végén a vallás-és közoktatási és a keresk. miniszter biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A zombori illetőségű tanulók tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely összeg előleges felvétel részletekben is lefizethető. Ezen kívül fizetendő: felvételi díj fejében 4 korona, a tornazás és vivás tanításáért 4 korona ifjusági könyvtára 2 korona, az év végére kiadandó értesítőre 1 korona. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtára és az értesítőre díj, összesen 7 kor. előre lefizendő. — Szegény sorú, jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességgel ben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttatnak el. Minden egyébre nézve írásbeli vagy szóbeli megkorossra, az igazgatóság

ujabb pályázatot: Totalisateur, Speed, Entree-ilet, Ex-lex, Reactionarius, Vernissage, Pessimista, Evolutionista, Drasztikus, Handicap, Kommunike, Meeting, Agrar, Seccsiós, Impassionista, Occultista, Razzia, Logarithmus, Differenciálni, Outsider, Bulletin, Ob-tractio, Klerikális, Repise, Optimista, Spiritista, Tak-tikus, Windschief. Ki-ki pályázhat egy vagy több szóra, vagy akár mindre. Minden egyes szó nyertese egy tizkoronás arany jutalomban részesül. A pályaművek folyó évi augusztus hó végéig küldendők be a Magyar Szó szerkesztőségéhez. A pályamunkákhoz a szerző ²vét és címét tartalmazó jellegű levélke melléklendő. E levélen ugyanaz a jellege legyen olvasható, amely a pályamunkára íratik.

Nyilttér*)

Figyelmeztetés.

Tudomásomra jutott, hogy Klimó s Lajos zombori könyvköltő több helyen nevémmel hamisított kisebb összegű váltót érvényesített. Miután kizárva nincs, hogy nevezett egyén továbbra is úzi ezen váltóhamisításokat, figyelmeztetek mindenkit, hogy nevezetnek soha váltót alá nem írtam; tehát mind hamisítottán.

Zombor, 1902. július 23.

Oblát Károly.

*) Ezen rovartért nem felel a szerk

8098 szám
p. 902.

Hirdetmény.

A kulai urbéri pénztár állagához tartozó pénzek kiutalványozása iránti ügyben annak megállapítása végett, hogy az A. a jegyzékből az urbéri birtokok jelenlegi tulajdonosai közül nem maradt-e ki valamelyik birtokos, és hogy való-e az, hogy az A. a jegyzékben megnevezett egyének azonosak-e ama birtokosokkal, a kik Baity Lázár, Kanyó István, Mutsch József, Nagy János, Pávkov Pánta, Dr. Récei Ede, id. Schmidt Ferencz, Szukola Vincze, Turner Mátyás, Vuity István és Zwipp Ferencz bácskulai lakóknak a kulai urbéri pénztár állagához tartozó bírói letétek és kamatainak felvételére meghatalmazást adtak: volt urbéres és zsellértelek jelenlegi tulajdonosainak meghallgatására határidőül **1902. évi augusztus hó II. napjának** d. e. 9 órája Kula községébe a község-házhoz kitézetik, mikorra az érdekeltek ezen az úton is azzal idézhetnek, hogy az A. a jegyzéket Kula község község-házánál a tárgyalás napjáig megtekinthetik, a mikor is netáni panaszaitak kiküldött Grün József kir. törvényszéki bíró előtt szóbelileg előterjeszhetik.

Az ismeretlen és meg, nem jelenő birtokosok részére ügygondnokul Sztójkovits György kulai ügyvéd kinevezeték.

Zomborban, a kir. törvényszéknél 1902. július hó 15-én t. u.

Papp,
jegyző.

ad 8064
902. P. sz.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Augsburger József és társai Vidákovits András Szonta község bírja és társai ellen **Szonta község határának ta-**

gosítása iránt folyamathat tett ügyben a zombori kir. törvényszék, mint urbéri bíróság 8064/902. sz. a. kelt végzésével előnyomozás és a volt urbéri birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1902. évi augusztus hó 19-dik napjának d. e. 9 óráját** Szóntán a község-házára kitéztem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg nyolcz napon át a szokott hivatalos órák alatt Szóntán a község-házán az érdekeltek által való megtekintésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fentti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldötnél szóval vagy írásban előadhathják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közj. gyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá, hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok, avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül hogy a meg nem jelenők, vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagszavazástól kiváonkhoz csatlakozottaknak fog-nak tekintetni.

Zombor, 1902. évi július hó 19-ikén.

A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,

kir. törvényszéki bíró
mint kiküldött.

1312 szám
kig. 1902

Pályázati hirdetmény.

Bács-Vaskut községben üresedésben levő **2 rendőri állásra** pályázat hirdetetik, felhivatnak pályázni szándékozők, hogy felszerelt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 1-ig** Tekintetes Bajsai Vojnits Máté járási főszolgabíró úrhoz Bajára nyujtsák be.

Ezen állások egyenkint 600 korona, útolagos havi részletekben felvehető készpénz fizetéssel vannak javadalmazva. Megválasztandók ruházatukat saját költségükön tartoznak beszerezni.

Kelt Bács-Vaskuton 1902. július hó 18.

Szatmári József
jegyző.

Kindl Mátyás
bíró.

Oblát Károly

könyvnyomdájában ZOMBORBAN
a legegyszerűbb és legolcsóbb

nyomatványok
kapathatók.

**A ZOMBOR és VIDÉKE és a
BACSKAER VOLKSBLATT**
kiadó-tulajdonosa.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Ervényes 1902. évi május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől. 6 óra 30 percz regg. 3 „ 31 „ délután 8 óra 27 percz este Gyorsvonat: 7 óra 17 percz este Gombos felől. 11 óra 16 percz délel 8 „ 24 „ este Gyorsvonat: 8 óra 13 percz regg. Baja felől. 3 óra 23 percz d. u. 6 „ 25 „ regg. Ujvidék felől: 6 óra 20 percz regg. 11 „ 20 „ délelőtt 7 „ 00 „ este	Szabadkára 4 óra 40 percz regg. 11 „ 27 „ délelőtt 8 „ 40 „ „ este Gyorsvonat: 8 óra 17 percz regg. Gombosra. 3 óra 41 percz délu. 6 „ 40 „ reggel. Gyorsvonat: 7 óra 21 percz este. Bajára. 7 óra 05 percz regg. 4 „ 05 „ „ délután Ujvidékre. 6 óra 25 percz regg. 2 „ 51 „ „ 3 „ 51 „ „ délután

Somafose

oldható husfehérny
a hus tápanyagát tartal-
mazza (tojásfehérny és
saj) minden izletben köny-
nyen oldható por alakban
a lehető legjobb
erősítő szep
gyógy- a táplálkozásban
visszamarat egyéni-
nek, — melibetegeknek,
idegbetegeknek gyomor-
betegeknek, — gyermek-
gyógyászoknak, angol kör-
ban szenvedő gyerme-
keknek, gyógyulónak.
VAS-SOMAFOS
alakjában pedig
különösen
Sápkörben
szenvetörök orvoslá-
sá nyíva
Somafos nagy mér-
tekből a szel az ét-
vágyat.
Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriában
Csak eredeti csomag-
olásban való!

Alapítottott 1900-ban.

Szülők és gyámok
figyelmébe! ✕ ✕ ✕

A **SEITZ-féle** első
déli-magyarországi
engedélyezett

tanuló-internátus
és nevelő-intézet,

mely Temesvár-Józsefváros legegyszerűbb és
legjobb levegőjű pontján a
Skudier-park közelében,
jobb Bégasor 3. szám

alatt fekszik, immár harmadik évfolyamába lép
Kimerítő attekintést és felvilágosítást kívánatra
küld mély biztossággal

Seitz Antal.

5822/1902 szám.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye **Szeghegy** községben üresedésbe jött községi inokai állásnak betöltése czéljából pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása 600 korona. Felhivatlak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt a vm. 6/1887 sz. szabályrendelet 6.—10. §-ainak megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényüket **hózzám folyó évi augusztus hó 20-áig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolyán, 1902. július hó 10-én.

Czászár,
főszolgabíró.

Borok 30

krájezár literje
házhoz is szállítva.
Továbbá ó-borok, cognak, likörök, szilvorium, törkök és boroczetet üvegekben; a legolcsóbb árákon.

Fischer-féle bor-nagykereskedés
Zomborban,

az újtemplom mögött, Zsuboy-féle ház

Ház eladás.

Zomborban, Kalap-utca 584. házszám alatt levő 4 utcái 3 udvari szobából 2 konyha, 2 pincze, nagy udvar és kertből álló, csinosan épült házat szabadkézből, előnyös fizetési módokat mellett **eladásra** ajánlja

SZÜCS ÖDÖN czég
Baján.

Eladó.

36 hold szántóföld, a rajta levő cseréppel fedett épülettel, mely **4 szoba, konyha, 3 padlás és pinczéből** áll; továbbá **egy 14 lóerejű benzín-motor** és 2 db malomkő szabad kézből, **ólesó áron** eladó:

Ténya (Eszék mellett.)
Ajánlatok augusztus 15-éig intéződésk következő címre:

Podbaracz János
TÉNYA (Eszék mellett.)

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztéknek postai, vasúti és rendőrszolgálatoknál, valamint mindenki számára, kinek jó órára szükség van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar, elektro-arany-plaque remontolt órák (Glas, hülte) rendezésére szolgáló elcsúsztatás útjának. Ezen órák antimagnetikus próbák szerelvéssel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órárt három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állnak, pompás esztétikus külsejűek és az utonnan felhálti anzsolat változtatni amerikai földön érhető készülnék. Az órák ára, mintajay, az eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy meg szilárdít alul sem különbözethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany órártól. A viták egyedüli árja, mely soha sem veszteti el valódi arany készítését 10 000 utonmentést és a körülbéli 3000 díszes levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ára egy ural vagy női óráknak csak 16 kor, vām- és hermetice. Minden órához egy birtok ingyen. Levegővesztés és legelőgánsabb arany-plaque-úrák és hűlgek részre (Az órák lánok) is á 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő órákhoz nékül visszavetjük, miáltal semmi kockázata. Széki-gár us, et vagy a pénz visszajár. Kérlésse ellágebén — Rendelvények intéződésk.

Ühren-Versand haus „Chronos“ Baseli. (Sewitz).
Levelek Svájca 25 ill. levelezőknek 10 díszes helyegrel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen háziszser.

Kapható mindenütt.

„FEOLIN“
milio hígító szerszámja a
Készítésre csak hígított, hogy a
FOLIN-nam-a legelőg komolyan
ner kénebe, a hígítók és fogszaki
A tisztításukhoz az az a leg
enyeghő levek előlők, úta, honm
Nézők és kerek nyere, a szilvóm
Minden órához egy birtok ingyen.
Levegővesztés és legelőgánsabb
arany-plaque-úrák és hűlgek részre
Az órák lánok) is á 3, 5 és 8 korona.
Minden meg nem felelő órákhoz
nékül visszavetjük, miáltal semmi
kockázata. Széki-gár us, et vagy a
pénz visszajár. Kérlésse ellágebén —
Rendelvények intéződésk.

Az egyedüli valódi angol
A. Thierry gyógyszerész BALZSAMA
Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek csomagolása törvényileg védve van.
Ezen balzsam úgy külsőleg, mint belsőleg használandó. 1. Egy felülmulhatatlan hatású gyógyszer tudós és mellbeteg-eknek, enyhíti a hurutot, a nyálkát feloldja, eloszlatja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a arézi bajokat is. 2. Kitűnően hat torokgyulladásnál, rekedtség és min lenféle torokbajoknál stb. 3. Elhajt minden lézas állapotot tökéletesen. 4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgöreszt, kólikát és szagatást. 5. Enyhe lshajt és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a képzelt betegségeket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen hat fogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknél, meg szünteti a felfőgést, a száj és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Csodaszert mindenféle sebekre, forró és más bőrküntések, szemölcsök, égés és sebekre meg a gyóttalagok, megszünteti a fejfájást, fejfájást, fejfájást köszvényt és fülfájást stb. Pontosán megfigyelendő a zöl d apáza védjegy, mint fent látható. — Hamisítók ellen legelőg védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó mentesen osztrák-magyar birodalom postaállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy 4 korona, Bosznia- vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szállítatit csak az összeg előlegesen beküldés ellenében vagy megfelelő előleggel.

ICH DIEN
Alloin echter Balsam aus der Schützungs-Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésére áll olyan szer, amely minden réz sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít a

A. Thierry gyógyszerész egyedüli redeti Centifolia kenőccsel,

amely felülmulhatatlan ugy a sebek gyorsgyógyításá mint a faldalmak enyhítésé képességét tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs alkalmazást ad: a gyermekgyások mellfájaldalmánál, a tejelválasztás pangásánál, mellkeményei péseknl, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábák és kezek nyit sebeinél lábzázadásnál, dagadt lábaknál, sőt mg csontszűrés is; ugyszintén vágott, szúrt, lőtt és zúzott sebeknél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m. üveg- és faszilánkoknál, homok- és kavicszemezőkőknél stb., mindennemű daganatoknál, karbunkulusnál, sőt rákos daganatoknál is, mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegek felfekvésnél, nyakdaganatoknál, vérbanátalmaknál, gyermekek fülfájásánál stb. — Széki-küldés eskis az összeg előleges beküldés mellett történik. Ára 2 tégelynek posta és csomagolási stb. költségekkel együtt 3 korona 50 fillér. — Elismerő okiratok halomszámra állnak rendelkezésre eredeti kéziratban. Értékeltelen utánzatoktól óvva intjük a közönséget. Minden egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMITED angalszertár Pragrad“ védjegye gyelyen mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyógyító képessége utólözhetetlen és nincs kivéte romlásnak, sőt minél régiebbek annál hatkozabbak és értékesebbek. Ném ártnok sem hideg, sem szabad értékeltelen utánzatokhoz ugynevezett pótkezekhez nyulni melyekért czéltalannál dobnk ki annyipént, — hanem állandóan és sakis ezen két fentjelzett realis, ólesó, megbizható és amellét teljesen ártalmatlan világhírű szerhez tartsa magát az ember, melyeknek minden családnál, minden eshoztóégre elkészülőkönél kell lenniök. Amely teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellel ellátva nem kaphatók, legelőgesebb ha vagy közvetlen a készítőjéhez fordulunk megrendelésünkkel és pedig: Thierry (Adolf) LIMITED Schutzungs-Apotheke in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi főlkartár Budapesten Török József gyógyszerésznél. Zágrábban S. Mittelbach gyógy szerész és Bécsben C. Brady.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÖGYINTÉZET és SANATORIUM

POZSONY, (Cottage).

Gyógyfürdő hegyi fekvésben, pormentes és szélmentes vidéken. Döntő jelentőségű tiszta, jól épült, spagyéves hegyi utak. Baljózan működő kádfürdő és szőlőültetvény. Legmodernebb konyhák, fürdő, előtér, mosóküld. Épült 1892. évi április 15-én. Prospektus és felvilágosítás küld. AZ IRÁZGATÓSA

Alattírásban tudott dolog, hogy a szépség előidézője és fenntartója a legkiválóbb és legújabb FOLDEG-FALU

MARGIT KRIM

Ára: 2 kor., kis csomag 1 kor., csomag 70 fillér, csomag 1.20 kor. — Készít: FÜLÖP KELLERER gyógyszerész ARADON. — Kapható minden gyógyszerüzletben. 1902

Danningene hajfestő szer

az azának és fogaknak legelőjebb az

OSAN

ROZSAJEJ

Főszékhely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigsstr. 6

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza

Budapest, IV. Központi Városház.

Párisi kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT

Cipőfénymaz, legjobbján a világon, a cipőknek gyorsan szétfekete fényt ad és a bőrt is tartósá teszi. Alapítólott 1832. — Gyári rektár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. — Mindeniütt kapható

SCHWANHÄUSSER

irodai cikkek

RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

(ORTHOPÆDIAI MŰINTÉZET)

Budapest, VII. Kerepesi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

Sérvtörők, műtábak, műkezek, haskötők, stb. Orvos-ésbetei műszerek, kötések, betegápolási cikkek.

35 Gumi- és baltólvasg kábilékeségeit.

Árjegyzék zart borítékban ingyen.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB!

Várgyógyítás — Hemopatia.

Postálisan is egyedül létezője:

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvosár.

Budapest, V. Váci-Lőrét 18.

ismertető füzet 1 kor bérmentve.

28 év óta!

AZ ELISMERT LEGJOBB

MAGYAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS. ÉS KIR. UDVARI MÄGKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEJZÉK INGENY ÉS BÉRMENYVE.

RETEL PÁRIS SZALONDA

Szalondák: SIMON PÁL, BUDAPEST, VI. VACZI-KÖRÜT 28. 100 szoba 1 főtől fejlebb kizárkálással együtt. FÜRÖDÖ, előcsoba kávéház, étterem és szórakozók a háttérben Vilmos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok felé.

MŰTÉREKET • REKLAMOKAT azazszarban, postóban és legelőjében közzéad az összes lapokban az

ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési osztálya Budapest, VII. Erzsébet-Lőrét 84. Törzslépcső: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

Mi helybeliek Budapesten a

NEW-YORK kávéház-

ban (Erzsébet-Lőrét 9-11.) találkozunk.

Estinélként helyidzések.

BÁVER-féle

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

tyukszem, bõrkéreg és bõrkeményedés ellen legelőjebb és legelőjesebb szer. — Egy csomag ára 80 fillér. 1 kor. Beszélőkönyv után bérmentve küldi az egyedülálló közlő:

VÖRÖSKERESZT GYÖGYSZERTÁR

Budapest, VI. Andrássy-ut 84.

Kapható gyógyszerüzletben és droguerüzletben.

The Fresham

Életbiztosító társaság

Magyarországban működik 1866 óta.

Igazgatója a farsúgú saját palotájában Budapest. Koronáz József fia 84.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előszoba létesítésvényű gyógyfürdő, pártus-ésfürdővel, legmodernebb lezuhanyzókkal, 16-és 14-fürdővel, — 200 lépcsős létesítésvény.

Pr. operáció kivételén ingyen és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT

BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 17. FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN

Dr. Kovács KÉPZASZTA Kárpáti BOLYA-ILLAT

az legelőjesebb és legelőjesebb PARFÜM. — Ára 4 korona.

Dr. Kovács ERNŐ gyógyszerész és műszertár, Budapest, VII. Öskér-utca 17. sz. 17.

Fé- és szálkötésnél rektár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszerész és műszertár, Budapest, VII. Öskér-utca 17. sz. 17.

Megjelent TOILETTE TITKOK kivételén ingyen és bérmentve.

JENCS-féle

MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID

lovak és szarvasmarháknek

Dr. Kovács ERNŐ gyógyszerész és műszertár, Budapest, VII. Öskér-utca 17. sz. 17.

JENCS VILMOS gyógyszerész, BUDAPEST, II. ERZSÉBET-L. 84.

Az összes létező és bárhol hirdettelt gyógyszerek megrendelhetők ZOLTAN BELA gyógyszerüzletében Budapest Szabadságtér és Sétány-utczasark

A legelőjesebb órákat legelőjesebb és legelőjesebb órákat

RÉSLETTÉRTÉKESRE

Magyarországban szertárban szertárja Magyarországon a nemben első és legelőjesebb órák

BRÄUSWETTER JANOS kronométer-órák SZERKEDEN

Árjegyzék 2000 lépcsővel ingyen és bérmentve.

Küldőjegyzék gyártmányok

Szivattyúk és Mérlegek

mindenféle mindenféle

I. Wallfischg. 33. GARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE „Le Délice“

legelőjesebb Végő cigarettapapír, legelőjesebb Végő szívarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigarettát a nélkül, hogy kifaludna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

SZAPPAN AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arókrém 2 kor. Kapható minden gyógyszerüzletben. Főrektár: KORONA GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.

KOSZVENYÉS CSÜZELLEK REPARÁTOROK ENGEDMEK-ÉRE Kapható minden gyógyszerüzletben. Főrektár: KORONA GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.

SZAPPAN AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-arókrém 2 kor. Kapható minden gyógyszerüzletben. Főrektár: KORONA GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.